

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta 27.6.2012

HE ennakkopäätösvalituksesta ja eräistä verotusmenettelyä ja muutoksenhakua koskevista muutoksista

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esitysluonnokseen 27.6.2012 verotusta koskevasta ennakkopäätösvalituksesta sekä eräistä muista verotusmenettelyä ja muutoksenhakua koskevista muutoksista. Lausuntonaan KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry (jäljempänä KHT-yhdistys) esittää seuraavaa.

Myöhästymismaksu

Verotililain nojalla määrättävä myöhästymismaksu on 20 % myöhässä ilmoitetun veron määrästä, enintään 15.000 euroa/verolaji ja vähintään 5 euroa/verolaji. Myöhästymismaksu peritään myös usean samalle kohdekaudelle tapahtuneen laiminlyönnin johdosta.

Ehdotuksessa esitetään, että 20 %:n myöhästymismaksu alennetaan 15 %:iin. Ehdotus on oikean suuntainen. Ottaen huomioon, että ennen verotililakia veronkorotuksen määrä ilmoituksen tavanomaisesta myöhästymisestä vaihteli 0 %:sta 10 %:iin, yhdistys pitää 15 %:n myöhästymismaksua edelleenkin liian suurena ja muutosta siten vain kosmeettisena. KHT-yhdistys ehdottaa veronkorotuskäytäntöön viitaten, että myöhästymismaksu olisi enintään 10 %, mikä aiempaan veronkorotuskäytäntöön nähden on edelleenkin korkea.

Myöhästymismaksu määrätään myös korjausilmoituksista. Pienempi myöhästymismaksu kannustaisi verovelvollisia enemmän myös ilmoituksen oma-aloitteiseen korjaamiseen.

Se, että myöhästymismaksua ei määrätä, jos maksuunpanon yhteydessä määrätään veronkorotusta, on käytännössä johtanut siihen, että Verohallinto ei verotarkastuksen perusteella maksuunpanoa tehdessään yleensä enää määrää lainkaan veronkorotusta. Tämä johtaa siihen, että jälkikäteinen arviointi laiminlyönnin moitittavuudesta jää tekemättä ja maksuunpanoille tulee automaattisesti verotililain nojalla myöhästymismaksu. Näin ne verovelvolliset, jotka sinänsä ovat antaneet kausiveroilmoituksensa oikeassa ajassa, mutta tulkinnut esimerkiksi arvonlisäverolain kohtaa epähuomioissa virheellisesti saavat yhtä suuren rangaistuksen kuin tarkoituksellisesti ilmoituksia laiminlyövä toimijat. Tämä ei liene oma-aloitteisten verojen kohdalla ollut alunperin tarkoitus. Myöhästymismaksu tulisi määrätä vain ilmoituksen laiminlyönnistä ja veronkorotus tulisi määrätä muista laiminlyönneistä laiminlyönnin moitittavuuden arvioinnin perusteella.

KHT-yhdistys pitää ehdotusta siitä, että 5 euron myöhästymismaksu määrätään samalle kuukaudelle kohdistuvasta korjauksesta vain kerran, perustellulta.

Työnantajan sosiaaliturvamaksu

Työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 13 §:ää on luonnoksessa ehdotettu muutettavaksi siten, että liikaa maksetun työnantajan sosiaaliturvamaksun palautusmenettely vastaisi muita verotililain soveltamisalaan kuuluvien verojen menettelyä. Verotililain nojalla myöhästymismaksua ei määrätä, jos maksulle määrätään veronkorotusta.

Ehdotus, jonka mukaan liikaa suoritettu työnantajan sosiaaliturvamaksu voitaisiin oikaista tai palauttaa verotilimenettelyn kautta ilman erillistä palautushakemusmenettelyä yksinkertaistaisi menettelyä.

Ennakonpidätys ja työnantajan sosiaaliturvamaksu ovat luonteeltaan erilaisia maksuja. Ennakonpidätys luetaan suorituksen saajalle hyväksi heidän verotuksessaan. Työnantajan sosiaaliturvamaksu on työnantajalle säädetty lakisääteinen kulu. Tästä erosta johtuen työnantajan virheen korjaaminen ennakonpidätyksen ja työnantajan sosiaaliturvamaksun osalta on jossain määrin myös erilainen.

Syynä liikaa perittyyn ennakonpidätyksen voi olla monia, osa on sellaisia, jotka johtuvat työntekijän laiminlyönnistä tai esim. pohjoismaisesta TREKK-sopimuksesta, eikä niitä jälkikäteen voida tai ole velvollisuutta korjata. Mikäli ennakonpidätys on henkilön lopullista verotusta toimitettaessa luettu hänen hyväkseen, ennakonpidätyksen määrän korjaaminen ei ole enää mahdollista. Tällöin ennakonpidätys luetaan työntekijän hyväksi lopullisen verotuksen toimittamisen yhteydessä ja liikaa pidätetty vero palautuu henkilölle veronpalautuksena tai siirretään toiseen valtioon.

Ennakkoperintälain 21 §:ssä ennakonpidätyksen palauttaminen on sidottu myös vuosi-ilmoituksen korjaamiseen. Tämä johtuu siitä, että ennakonpidätykset luetaan verovelvollisen hyväksi maksajan antaman vuosi-ilmoituksen perusteella. Käytännössä vuosi-ilmoituksen korjaaminen on mahdollista suorituksen maksamista seuraavan vuoden syys-lokakuuhun asti. Tämän ajankohdan jälkeen tehty uusi vuosi-ilmoitus ei enää ehdi vaikuttaa verovelvollisen verojen laskentaan ja virheellinen veron määrä tulee luettua verovelvollisen hyväksi.

Työnantajan sosiaaliturvamaksu taas on Verohallinnolle tilitettävä lopullinen maksu. Työnantajan sosiaaliturvamaksu ilmoitetaan vain kausi-veroilmoituksella eikä se sisälly vuosi-ilmoituksen tietoihin. Vuosi-ilmoituksen tietoja käytetään vain työnantajan sosiaaliturvamaksun määrän oikeellisuuden tarkastamiseen (vertailu kausi-veroilmoituksiin). Näin ollen työnantajan sosiaaliturvamaksun jälkikäteinen korjaaminen ei edellytä vuosi-ilmoituksen korjaamista eikä korjaamiselle ole edellä mainittuja aikarajallisia esteitä.

Edellä esitetyillä perusteilla KHT-yhdistys katsoo, että ennakkoperintälain 21 § viittaamisen sijaan olisi lain selkeyden vuoksi perusteltua säätää työnantajan sosiaaliturvamaksun korjaamisesta työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa.

Päätöksen sisältö arvonlisäerolaissa ja verotililaissa

Arvonlisäverolakia ja verotilalakia esitetään muutettavaksi siten, että lain nojalla tehtävästä päätöksestä ei enää ilmenisi sen henkilön nimeä ja yhteystietoja, joilta asianomainen voi pyytää tarvittaessa tietoja.

Muutosehdotusta perustellaan sillä, että verotusmenettelylain 51 §:n, ennakkoperintälain 7a §:n ja kiinteistöverolain 24 §:n säännöksissä poiketaan hallintomenettelylain 44 §:ään sisältyvästä hallintopäätöksiä koskevasta sääntelystä näiltä osin. Verotusmenettelylain, ennakkoperintälain ja kiinteistöverolain päätöksen sisältö ja poikkeama hallintomenettelylakiin perustuu ko. pykälää koskeviin lainmuutoksiin (1067/2003), (1070/2003) ja (1069/2003). Lain muutokset olivat tarpeen, koska verotuksessa haluttiin olla muuttamatta näiden verolajien kohdalla aiemmin käytössä ollutta menettelyä. Ilman muutosta Verohallinto olisi menetellyt hallintomenettelylain vastaisesti. Lakeja perusteltiin hallituksen esityksessä (HE 117/2003) sillä, että käytännön syistä ei ole aina mahdollista saada hallintomenettelylain edellyttämää yksittäisen henkilön nimeä ja yhteystietoja. Hallintomenettelylain menettely ei sopinut näiden lakien soveltamiseen sellaisenaan, kun otettiin huomioon ko. lakien erityispiirteet esim. massamenettely.

Arvonlisäverolaissa ja verotililaissa ei ole säännöksiä päätöksessä olevista tiedoista arvonlisäverolain perusteella tehtävää arviomaksuunpanoa lukuun ottamatta. Arvonlisäverolain nojalla tehtävissä päätöksissä on hallintomenettelylain mukaiset tiedot, lakia ei siten ole tarvinnut muuttaa. Verotililaki ei hallintomenettely-lain voimaantullessa vielä ollut olemassa.

Hallituksen esitysluonnoksessa 27.6.2012 ei ole perusteltu sitä, minkä vuoksi arvonlisäverotuksessa ja verotilimenettelyssä on tarpeen poiketa hallintomenettelylaista. Arvonlisäverolain ja verotililain nojalla ei tehdä päätöksiä massamenettelynä ainakaan samassa laajuudessa kuin muiden verolajien osalta tehdään, joten siitä syystä ei ole tarvetta muuttaa nykyistä käytäntöä.

Arvonlisäverolaki on oma-aloitteinen vero, minkä vuoksi Verohallinnon päätöksessä oleva kannanotto usein vaikuttaa myös tulevien liiketapahtumien arvonlisäverokäsittelyyn. Jos verovelvollisella on saamastaan päätöksestä kysyttävää, hänen on siten erittäin tärkeää saada yhteys nimenomaan siihen henkilöön, joka on asian käsittelyt tai joka vastaa hänen verovalvonnastaan.

Nykyisessä päätöksessä on käsittelijän nimi ja suora puhelinnumero. Käytännössä puhelimella on joissakin tapauksissa erittäin vaikea saada yhteys käsittelijään. Sen sijaan käsittelijän nimen perusteella häneen saa nopeasti yhteyden sähköpostiviestin avulla. Jos nimi poistetaan päätöksestä, menettely ei ole mahdollinen. Lisäksi Verohallinnon puhelinkeskus on ajoittain ruuhkainen. Jos käsittelijän nimeä ei ole päätöksellä, saattaa asian käsittelijän löytäminen olla hidasta ja aikaa vievää.

KHT-yhdistyksen käsityksen mukaan arvonlisäverotuksessa ja verotilimenettelyssä ei ole riittävää, että päätöksestä ilmenee vain virnaomaisen yhteystiedot. Näin ollen yhdistys vastustaa luonnoksessa esitettyä muutosta. Arvonlisäverolakia ja verotilalakia sovellettaessa tulee edelleenkin noudattaa hallintomenettelylain mukaista käytäntöä.

Helsingissä 7. elokuuta 2012

KHT-YHDISTYS – FÖRENINGEN CGR RY

Hannu Pellinen
puheenjohtaja